

Vekst.

Økonomi- og arbeidsprogrammet

Forord

Kjære Høyres Studenter,

Norsk politikk har i stor grad vært preget av prioriteringsvegring. For mange har valgt det enkle fremfor det riktige. Beslutninger vi vet må tas, har blitt utsatt. Når politikere ikke handler i dag, skyves problemene videre til neste generasjon.

Vi ser det allerede. Flere er usikre på om de kommer inn på boligmarkedet. Nyutdannede sliter med å få jobb. Mange unge er mer bekymret for fremtiden enn før. I neste stortingsperiode vil utgiftene vokse raskere enn inntektene, og en stadig større del av statsbudsjettet finansieres av oljeinntekter. Vi får færre barn, samtidig som vi blir mer avhengige av en verden som er mer uforutsigbar enn på lenge.

Alt henger sammen. Høye boligpriser gjør det vanskeligere å etablere seg. Dårlig infrastruktur og høye transportkostnader gjør det vanskeligere å jobbe. Skatter som hemmer arbeid, eierskap og investeringer svekker veksten. Når det samtidig blir dyrere å få barn, og færre barn fødes, svekkes grunnlaget for fremtidens velferd.

Velferd må skapes før den kan fordeles. Norge trenger mer verdiskaping, flere i arbeid og reformer som gjør det lettere å bygge, investere, eie og skape.

Vekst handler derfor om retning. Om et Norge der det lønner seg å jobbe, der flere kan eie, og der vi bruker ressursene bedre. Slik at neste generasjon får det minst like bra som det vi har hatt.

Jeg vil rette en stor takk til programkomiteen Andrea Felicia Bakkeheim Myhre (HSFT), Marthe Myrvang Johannessen (HS Agder), Martin Strømme (HS Akershus), Simen Nylenna Wager (DKSF) og Sjur Oskar Korsæth (HSB) for arbeidet de har lagt ned. Takk også til alle innledere og bidragsyttere.

Nå er det opp til organisasjonen. God debatt!

Antonio Gade Wilhelmsen Serri
Leder av programkomiteen

1	Innhold	
2		
3	Ambisjoner.....	4
4	Digitalisering.	6
5	Kunstig intelligens i næringslivet	7
6	Skatt.	8
7	Sløsing.....	11
8	Sårbarhet.....	13
9	Innovasjon.	14
10	Reform av NAV og velferdssystemet	16
11	Mobilisering av sårbare grupper	17
12	Innvandring og arbeidsdeltakelse	18
13	Rammebetingelser for arbeid.....	18
14	Reguleringer overfor ungdom	19
15	Fremtidens kompetansebehov	19
16	Selveierdemokratiet.	20
17	Internasjonalt.	23
18	Forhold til EU.....	24
19	Verdikjeder gir sikkerhet.....	25
20	Konkurransen.	26
21	Infrastruktur.	27
22	Energi.	28
23	Transport.....	29
24	Grønt.	29
25		
26		
27		
28		
29		
30		

31

Ambisjoner.

32

Økonomien skal gi folk trygghet. Den skal sikre arbeidsplasser, skape vekst og gi inntekter til å finansiere gode velferdstjenester. Målet må være at også de som kommer etter oss, skal ha de samme mulighetene som generasjonene før har hatt. Muligheten til å få en jobb, eie sin egen bolig og forsørge seg selv.

36

I en verden i rask endring må økonomien også gi trygghet gjennom omstilling. Folk skal oppleve at det finnes en jobb å gå til, at innsats lønner seg og at systemene rundt dem gjør det lettere å ta ansvar for eget liv.

37

39

Allerede i neste stortingsperiode forventes det at utgiftene vil vokse raskere enn inntektene i statsbudsjettet. Det gjør at vi må være mer bevisste på hvordan vi bruker ressursene våre fremover.

40

41

42

Norge går inn i en tid der vi ikke lenger kan ta videre velstandsvekst for gitt. Veksten blir lavere, offentlige utgifter øker, og et statsbudsjett som over tid har blitt mer avhengig av oljeinntekter, blir mer sårbart. Samtidig møter vi hardere internasjonal konkurranse, økende proteksjonisme og en mer uforutsigbar verdensøkonomi. I en slik situasjon holder det ikke å forsvare systemet. Vi må diskutere hvordan Norge skal skape mer, prioritere hardere og bruke ressursene bedre.

43

44

45

46

47

48

Fremtidens velferd må bygge på mer verdiskaping, høyere produktivitet og flere i arbeid. Et rikt samfunn kommer ikke av seg selv. Det skapes når mennesker får frihet til å jobbe, investere, starte bedrifter og utvikle nye løsninger. Dette er like aktuelt i dag som da Adam Smith skrev om den usynlige hånd for 250 år siden.

49

50

51

52

“Ved å følge sin egeninteresse, fremmer han samfunnets interesser mer effektivt enn når han med fullt overlegg forsøker å fremme dem.”

53

54

Det betyr også at vi må stille noen grunnleggende spørsmål ved hvordan dagens systemer er innrettet. Incentiviserer skattesystemet arbeid, eierskap og investeringer? Belønner velferdsordningene overgang til jobb? Er offentlig sektor organisert for effektiv ressursbruk?

55

56

57

58

Norge skal være et land der det lønner seg å jobbe, der det offentlige ikke vokser raskere enn verdiene som skapes og der private initiativ får større rom. Vi vil ha en økonomi som er sterk nok til å finansiere velferden og fleksibel nok til å håndtere omstilling.

59

60

61

62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97

Høyres Studenter mener at:

- Offentlig pengebruk skal ikke stige raskere enn veksten i fastlands-BNP.
- Fremtidens velferd avhenger av økt verdiskaping.
- Vi må tilrettelegge for langsiktig økonomisk vekst.
- Det skal være et mål i seg selv å redusere det offentliges størrelse og rolle i økonomien.
- Norge skal være blant verdens mest konkurransedyktige økonomier.
- Norges Bank skal ha en sterk og reell uavhengighet i pengepolitikken.
- Vi skal ha en kompetansepolitikk som er tilpasset dagens og fremtidens behov.
- Sykefraværet skal reduseres.
- Vi må slutte å skattlegge det vi vil ha mer av.
- Skattesystemet skal være forutsigbart.
- Vi skal ha et system som gjør det enklere å få barn.

Deregulering.

Norge skal være et godt sted å starte og drive bedrift. Vi må legge til rette for et konkurransedyktig næringsliv som kan bruke tid og ressurser på å utvikle produkter, varer og tjenester, fremfor stadig strengere rapporteringskrav. Næringslivet skal i større grad inkluderes i prosesser som er relevante for deres drift og rammevilkår. Derfor vil vi opprette et forenklingspanel hvor næringslivet kan foreslå konkrete endringer i den regulatoriske byrden de opplever i dag.

Norsk offentlig sektor trenger en slankekur. Det blir stadig flere lover, regler og krav. Staten må effektiviseres. Det er ikke alle oppgaver som trenger å tilfalle staten, spesielt ikke de oppgavene som private krefter ønsker å overta, og til og med kan drive bedre og billigere. I tillegg bør antall ansatte, antall direktorater og antallet tilsyn kraftig reduseres.

Det offentlige må følge utviklingen i samfunnet. Derfor skal offentlig forvaltning digitaliseres og gjøres lettere tilgjengelig for allmennheten. Kunstig intelligens må brukes for å effektivisere saksbehandlingen og det offentlige skal legge større vekt på innovative løsninger ved anbud.

98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120

Målet er å senke byrden for bedrifter samtidig som offentlig sektor blir mer effektiv og bærekraftig.

Høyres Studenter vil:

- At dersom det innføres nye reguleringer, bortfaller de eldre.
- Reguleringer opphører automatisk etter 5 år dersom en ønsket målbar effekt ikke dokumenteres.
- Stat og kommune må få et tydeligere oppdrag i å gjennomføre innovative anskaffelser og sikre at innovative måter å løse oppgavene i offentlig sektor blir tatt i bruk av flere.
- De best kvalifiserte virksomhetene i produksjonen av velferdstjenestene må velges, uavhengig av eierskapsform.
- Konkurransen utsette mer av offentlig tjenesteproduksjon.
- Forenkle HMS-krav til små bedrifter.
- Etablere et forenklingspanel der næringslivet kan foreslå endringer.
- Heve innslagspunktet for bærekraftrapportering etter regnskapsloven.
- Forenkle bærekraftsrapportering for små bedrifter.
- Kraftig redusere regelbyrden i byråkratiet, størrelsen på og antallet direktorater og tilsyn. Ambisjonen bør være minst fem prosent færre administrative årsverk i offentlig sektor.

Dissens 1:

Nytt punkt: Gjøre det enklere for studenter å etablere og drifte sikkerhetsselskap for egenvakthold på studentarrangementer

Dissensen er tatt ut av Sjur Oskar Korsæth og Simen Nylenna Wager

121
122
123
124
125

Digitalisering.

Norge står midt i et teknologisk skifte som vil forme både økonomien og samfunnsutviklingen i tiårene fremover. Skal vi lykkes, må vi gå bort fra forestillingen om at digitalisering skjer av seg selv. Vi må ta aktive valg som styrker vår egen kapasitet, reduserer sårbarhet og gjør oss mindre avhengige av enkeltland og

126 enkeltleverandører. Det krever smartere investeringer, tydeligere prioriteringer og en
127 vilje til å bruke både markedet og staten på en mer strategisk måte.

128 En moderne teknologipolitikk må legge til rette for innovasjon, datadeling og økt
129 samarbeid mellom offentlig og privat sektor, som gjennom Digital Samhandling
130 Offentlig og Privat (DSOP). Samtidig må vi bygge opp kompetanse og infrastruktur
131 som gjør Norge mer robust. Det betyr at vi må tørre å satse på nye teknologier som
132 kvante og kunstig intelligens. Vi må sikre tilgang til kritiske råvarer og
133 produksjonskapasitet. Norge kan ikke lene seg på at andre land tar ansvar for vår
134 digitale sikkerhet og teknologiske utvikling. Vi må være en aktiv deltaker i Europa og
135 bidra til å bygge fremtidens teknologiøkonomi.

136 **Høyres Studenter vil:**

- 137
- 138 ● Innføre en digitaliseringsforsterkningsordning hvor staten gir én krone per
139 andre krone investert fra det private.
- 140 ● Starte arbeidet med å utforme en politisk strategi for kvanteteknologi med
141 tydelige mål og midler, etter inspirasjon fra den danske strategien
- 142 ● Prioritere å lage grensesnitt som muliggjør bedre datadeling på tvers av
143 sektorer, etter kun-én-gang-prinsippet.
- 144 ● Oppfordre til flere offentlig-private samarbeid, herunder datadeling og DSOP.
- 145 ● Bygge opp strategiske lagre og alternativer til kinesiske leveranser, inkludert
146 utnyttelse av norske ressurser som silisium og sjeldne jordarter.
- 147 ● Inkorporere EU Chips Act i norsk lov og være åpne for å bidra til etablering av
148 mikrobrikkefabrikker og teknologiutvikling i Europa og USA for å redusere
149 avhengighet av Taiwan og Kina.
- 150 ● Etablere og støtte opp om regulatoriske teknologi-sandkasser.
- 151 ● At alle papirbaserte og manuelle rapporteringsprosesser i det offentlige skal
152 som hovedregel erstattes med digitale med mulighet for analog innsending.
- 153 ● Digitalisere offentlig forvaltning.

154

155

156 **Kunstig intelligens i næringslivet**

157 Kunstig intelligens endrer hvordan bedrifter og offentlig sektor jobber. Norge må
158 utnytte denne utviklingen på en måte som styrker produktivitet og konkurransekraft.

159 Det krever at vi legger bedre til rette for datadeling, innovasjon og samarbeid,
160 samtidig som vi tar sikkerhet og ansvarlig bruk på alvor.

161
162 KI skal være et verktøy som frigjør tid, reduserer kostnader og gjør arbeidslivet mer
163 effektivt. For å lykkes må både staten og næringslivet være nytenkende på hvordan
164 oppgaver løses, hvordan data brukes og hvordan teknologi kan erstatte rutinearbeid.

165
166 **Høyres Studenter vil:**

- 167 ● At staten i større grad skal tilgjengeliggjøre data for legitime aktører, f.eks.
168 anonymisert helsedata, for å legge til rette for utvikling av norsk teknologi.
- 169 ● At økt bruk av digitalisering og kunstig intelligens i offentlig sektor skal føre til
170 redusert bemanning, ikke økte bevilgninger.
- 171 ● Pålegge alle offentlige instanser å gjennomgå og vurdere hvilke
172 arbeidsoppgaver som kan hel- eller delautomatiseres ved bruk av KI.
- 173 ● At alle virksomheter som benytter teknologi som ikke kjøres lokalt skal vurdere
174 informasjonssikkerhet jevnlig og umiddelbart iverksette avbøtende tiltak ved
175 avvik.

176

177

178 **Skatt.**

179

180 I statsbudsjettet for 2026 planlegger staten å hente inn over 1 700 milliarder kroner i
181 skatter og avgifter fra fastlandsøkonomien. Skatter og avgifter reduserer økonomisk
182 frihet, og å ikke kreve inn mer enn nødvendig er et spørsmål om respekt for
183 skattebetalerne. Samtidig er skatter og avgifter en forutsetning for den norske
184 velferdsstaten. "Også Høyre må være for noen skatter" sa Erna Solberg i sin
185 avslutningstale som Høyre-leder. Skattene finansierer blant annet forsvaret, skolen og
186 infrastrukturen som staten leverer.

187 Økonomisk sett innebærer skatt et effektivitetstap. Den skaper en kile mellom tilbud og
188 etterspørsel og bidrar til lavere verdiskaping. Av hensyn til økonomisk effektivitet og
189 individuell frihet bør derfor det samlede skatte- og avgiftsnivået reduseres.

190 Vi ønsker et skattesystem som både styrker økonomiens effektivitet og individets frihet.
191 Et sentralt prinsipp i skatteøkonomien er brede skattegrunnlag og lave satser. Ved å
192 endre markedspriser har skatt en vridende effekt. For å sikre effektivitet er det bedre å ha

193 lave skatter på flere områder enn høye skatter på få. Skattesystemet bør være enkelt og
194 nøytralt.

195 Høyres Studenter vil særlig prioritere lavere skatt på arbeid for å stimulere til økt arbeid
196 og vekst. Samtidig er det nødvendig med enkelte skattevekslinger for å styrke systemets
197 effektivitet og nøytralitet. Uten nye, lave og mindre skadelige skatter vil det være
198 vanskelig å dekke skattelettelsene der skatten skader mest. Skattesystemet skal i større
199 grad fremme effektivitet, og det samlede nivået av skatter og avgifter skal reduseres
200 betydelig.

201

202 **Høyres Studenter vil:**

- 203 ● Betydelig redusere det samlede skatte- og avgiftstrykket.
- 204 ● Bygge et skattesystem på lave og brede skattegrunnlag.
- 205 ● Øke frikortgrensen til 250.000.
- 206 ● Betydelig redusere den samlede personbeskatningen, inkludert nedre
207 innslagspunkt for personbeskatning.
- 208 ● Redusere trygdeavgiften for å sikre lavere marginalsatt i alle
209 inntektsgrupper.
- 210 ● Innføre et nytt arbeidsfradrag i lønn og næringsinntekt i tråd med
211 skatteutvalgets anbefaling.
- 212 ● Videreføre minstefradraget i lønn/trygd og øke personfradraget.
- 213 ● Innføre et arbeidsfradrag for foreldre med barn under 18 år.
- 214 ● Fjerne formueskatten.

215

Dissens 2:

Endre punktet: Betydelig redusere formueskatten gjennom bunnfradrag på 25 millioner og lavere prosentsats, innrettet etter skatteutvalgets modell uten verdsettelsesrabatter.

Dissensen er tatt ut av Sjur Oskar Korsæth

- 216 ● Så lenge vi har en formueskatt bør verdsettelsesrabattene og gjeldsfradrag
217 ikke skille mellom ulike typer kapital, for eksempel bolig, aksjer ol.

218

Dissens 3:

Stryk punktet på linje 216-217.

Dissensen er tatt ut av Antonio Gade Wilhelmsen Serri og Simen Nylenna Wager

- 219
- Sett all merverdiavgift (MVA) til 25% og bruk provenyet til å fjerne skadelige
- 220

Dissens 4:

Stryk punktet på linje 219-220.

Dissensen er tatt ut av Antonio Gade Wilhelmsen Serri, Andrea Felicia Bakkeheim Myhre og Marthe Myrvang Johannessen

- 221
- Fjerne finansskatten.
- 222
- Ikke heve selskapskatten.
- 223
- Fjerne utbytteskatten og skattelegge kapitalinntekt som inntekt.
- 224
- Utvide bruken av kontantstrømskatt til flere næringer, blant annet ved
- 225
- kraftutbygging.
- 226
- Redusere fagforeningsfradraget.
- 227
- Fjerne arbeidsgiveravgiften for de tre første årene med fulltidsstilling og for
- 228
- mindreårige.

Dissens 5:

Nytt punkt: Innføre en moderat arveavgift med høyt bunnfradrag på 10 millioner kroner, og lav sats på 5% slik at beskatningen i større grad skjer ved arv fremfor mens verdiene skapes

Dissensen er tatt ut av Andrea Felicia Bakkeheim Myhre og Sjur Oskar Korsæth

- 230
- Innføre et ROT/RUT-fradrag
- 231
- Reformere exit-skatten, med mål om å sikre forutsigbarhet og kapital til norsk
- 232
- næringsliv.
- 233
- Videreføre dagens system med åpne skattelister og muliggjøre anonymt søk
- 234
- for personer over 18 år.
- 235

Dissens 6:

Stryk punktet på linje 234-235.

Dissensen er tatt ut av Antonio Gade Wilhelmsen Serri og Marthe Myrvang Johannessen

- 237
- Sørge for at kommuner som ikke krever inn eiendomsskatt, ikke straffes
- 238
- økonomisk av staten for dette.

239 • Fjerne den kommunale eiendomsskatten

240

Dissens 7A:

Endre punktet: Innføre en nasjonal eiendomsskatt

Dissensen er tatt ut av Sjur Oskar Korsæth

Dissens 7B:

Stryk punktet på linje 239.

Dissensen er tatt ut av Antonio Gade Wilhelmsen Serri og Marthe Myrvang Johannessen

- 241 • Halvere provenyet på inntekts- og utgiftsutjevning av kommuner og
242 fylkeskommuner.
- 243 • Endre vektingen av KOSTRA-tallene i utgiftsutjevninger for å insentivere
244 effektiv pengebruk og prioritere midler til der mange har behov for tjenester.
- 245 • La kommuner beholde den første milliarder selskapskatt opptjent i
246 kommunen og deretter får kommunen én prosent av inntektene.
- 247 • Ha en systematisk gjennomgang av grunnrentebeskatning i Norge med mål
248 om like rammevilkår.
- 249 • Bevare rederiskatteordningen.
- 250 • Øke årlig fradragsberettiget sparebeløp i IPS (Individuell Pensjonssparing)

251

252

Sløsing.

253 En effektiv offentlig sektor handler ikke bare om mindre pengebruk, men om
254 mer fornuftig pengebruk. Høyres Studenter mener at kutt og effektivisering i
255 offentlig sektor er avgjørende for å sikre langsiktig økonomisk bærekraft.
256 Pengene må brukes smartere for å løse det offentliges oppgaver.

257 På høyresiden er det en seiglivet myte om at det ikke skapes verdier i offentlig
258 sektor. Skolen som lærer barn å lese, skaper verdi. Sykehuset som gir
259 behandling, skaper verdi. Verdiskaping skjer der ressurser omdannes til goder
260 som etterspørres. Utfordringen ved offentlig sektor er ikke mangelen på
261 verdier, men at ineffektivitet tolereres lenger. Utfordringen med offentlig
262 sektor er ikke at verdier mangler, men at ineffektivitet tolereres lenger.

263 Offentlig sektor har andre mål enn privat næringsliv har, og skal derfor drives
264 annerledes. Likevel fritar det ikke staten fra det faktum at pengene skal
265 brukes med fornuft.

266 På tross av at den samlede pengebruken må reduseres, anerkjenner vi at
267 enkelte områder vil kreve økt offentlig pengebruk. Man kommer ikke utenom
268 eldrebølgen og et akutt behov for å styrke Forsvaret. At disse områdene vil
269 kreve ytterligere pengebruk i årene fremover, underbygger behovet for kutt
270 og effektivisering i øvrige deler av offentlig sektor. Uten stram økonomisk
271 styring og tøffe prioriteringer risikerer vi at skattene må økes, underskudd blir
272 uunngåelige, og nye politiske initiativer blir umulige å realisere. Vi mener at
273 Norge skal ha et solid sosialt sikkerhetsnett, samtidig som statens
274 kjerneoppgaver prioriteres. Staten kan ikke gjøre alt for alle, men den skal
275 være der for de som trenger den mest.

276

277 **Høyres Studenter vil:**

278

- 279 ● Offentlig sektor skal ha en mer kritisk holdning til hvilke kurs som kjøpes inn.
- 280 ● Oppfordre til salg av navnerettigheter av idrettsanlegg til private.
- 281 ● Offentlig forvaltning skal i større grad utnytte privat og frivillig kapasitet for å
282 bruke ressursene bedre og mer effektivt.
- 283 ● Legge vesentlighetsgrenser til grunn for regnskapsavvik i offentlig sektor, og
284 tillate avvik som det koster uproporsjonalt mye å bli stående, med krav om at
285 avviket meldes inn.
- 286 ● Ved effektivisering i offentlig forvaltning skal deler av innsparingen
287 tilbakeføres avdelingen som kan bruke det på andre prosjekter.
- 288 ● Kutte finansieringen til alle opplysningskontor og offentlig finansierte
289 interesseorganisasjoner, eksempelvis Forbrukerrådet og
290 Opplysningskontoret for meieriprodukter.
- 291 ● Redusere rammene til kommunene og i større grad gi kommunene
292 prestasjonsbaserte tilskudd.
- 293 ● Slå sammen kommuner på ROBEK-listen, også der det er lokalt flertall mot.
- 294 ● Gi kommuner insentiver til å slå seg sammen, deriblant gjeldssanering.
- 295 ● Gjeninnføre ABE-reformen
- 296 ● Kreve at trossamfunn enten har minst 1000 medlemmer eller er en
297 verdensreligion for å få offentlig støtte.

- 298
- Trossamfunn som mottar støtte fra stater som ikke selv respekterer religionsfriheten, vil miste offentlig støtte
- 299

Dissens 8:

Nytt punkt: Fase ut statlig støtte til alternative pedagogiske skoler som steiner- og montessoriskoler

Dissensen er tatt ut av Andrea Felicia Bakkeheim Myhre

- 300
- 301
- Fjerne stipendet til folkehøyskoler, men tilby det som lån.
- 302
- Avvikle CO₂-kompensasjonsordningen.
- 303
- Ha en utfasing av elbilfordelene
- 304
- Sikre at Forsvaret bruker en større andel på drift i henhold til NATO-målet på
- 305
- 20% investeringsandel.
- 306
- Knytte egenandelstak til G slik at de følger utviklingen i lønnsnivå.
- 307
- I større grad prioritere midler til forebyggende tiltak som reduserer offentlige
- 308
- utgifter eller øker inntekter i fremtiden.
- 309
- Kjøpe inn privat kapasitet i helsevesenet ved behov, fremfor å
- 310
- overdimensjonere egen kapasitet.
- 311
- Legge til rette for mer prestasjonsbasert lønn i privat og offentlig sektor
- 312
- Avvikle støtteordninger som opprettholder ulønnsomme virksomheter over
- 313
- tid

314

Sårbarhet.

315

316

317

318

319

Norge går inn i en periode der handlingsrommet i økonomien blir mindre. Offentlige utgifter øker, veksten avtar, og statsbudsjettet har over tid blitt mer avhengig av oljeinntekter. Det gjør økonomien mer sårbar og stiller strengere krav til hvordan vi forvalter fellesskapets ressurser.

320

321

322

323

Statens Pensjonsfond Utland er en bærebjelke i norsk økonomi, men også en kilde til sårbarhet. Når løpende utgifter i økende grad finansieres av fondet, svekkes disiplinen i finanspolitikken. Skal vi sikre langsiktig bærekraft, må denne avhengigheten reduseres.

324 Oljefondet skal forvaltes med ett hovedmål: høyest mulig langsiktig
325 risikojustert avkastning. Når fondet brukes til å fremme andre politiske
326 hensyn, svekkes både avkastningen og prinsippet om armlengdes avstand.

327 Statlig eierskap må vurderes ut fra klare prinsipper. Staten bør enten ha full
328 kontroll der det er nødvendig, en blokkerende majoritet der samfunnshensyn
329 tilsier det, eller trekke seg ut. Dagens mellomposisjoner binder kapital og
330 svekker både marked og stat. Kapital som ikke trengs i statlig eierskap, bør
331 frigjøres og forvaltes i fondet.

332 Markedet skal i utgangspunktet fungere uten inngrep. Samtidig finnes det
333 situasjoner der staten må gripe inn for å beskytte grunnleggende
334 samfunnsinteresser. Bankkrisen på 1990-tallet er et godt eksempel. Staten
335 grep inn for å sikre det finansielle systemet, men lot aksjonærene ta tapene.
336 Slik ble samfunnsinteressene ivaretatt uten å undergrave
337 markedsmekanismene. Det bør være et prinsipp også fremover. Inngrep må
338 være midlertidige, målrettede og utformes slik at de forstyrrer markedet
339 minst mulig.

340

341 Høyres studenter vil:

- 342 ● Over tid redusere andelen av statsbudsjettet som er finansiert av Statens
343 Pensjonsfond Utland (SPU).
- 344 ● Sikre at SPU forvaltes politisk uavhengig.
- 345 ● SPU skal først og fremst maksimere langsiktig risikojustert profitt, fremfor å
346 fremme andre hensyn.
- 347 ● Følge Norges Banks faglige råd om å trekke petroleumsaksjer ut av
348 referanseindeksen til SPU.
- 349 ● Legge ned Folketrygdfondet, og overføre kapitalen til SPU.
- 350 ● Føre en langsiktig og økonomisk bærekraftig finanspolitikk, herunder
351 innstramming av handlingsregelen.
- 352 ● Statens eierandeler i norske virksomheter skal som hovedregel være på enten
353 100%, 50% + 1 aksje eller 0%
- 354 ● Redusere statlig eierskap i de fleste kategori 1 selskaper, og overføre
355 kapitalen til SPU.

- 356
- Bruke offentlig støtte til markeder for å beskytte samfunnsinteresser i
- 357
- særskilte situasjoner, f. eks finanskriser eller nasjonale beredskapshensyn.

358

359 **Innovasjon.**

360 Norge er ikke godt nok rigget for å skape og utvikle nye selskaper. For mange gode

361 ideer stopper opp som følge av høye etableringskostnader, begrenset tilgang på

362 kapital og lite treffsikre insentiver. Samtidig har Norge færre vekstselskaper enn

363 sammenlignbare land, særlig fordi tilgangen på kapital i scale-up-fasen er for svak.

364 Konsekvensen er at selskaper selges tidlig, flytter ut eller aldri realiseres. Dermed går

365 Norge glipp av verdiskaping, kompetanse og arbeidsplasser. I en verden der kapital

366 og kompetanse er mobile, må Norge være mer attraktivt både for gründere og

367 investorer.

368 For å styrke innovasjon og verdiskaping må det bli enklere å starte bedrift, mer

369 attraktivt å investere, og bedre tilrettelagt for å bygge selskaper i Norge over tid.

370 Dette krever bedre tilgang på kapital i både tidligfase og vekstfase, sterkere kobling

371 mellom forskning og næringsliv, og rammevilkår som gjør at flere selskaper kan vokse

372 og bli værende i Norge.

373

374 Høyres Studenter vil:

375

- Øke omsetningsgrensen før man må kreve inn MVA til 1 million kroner.

377

Dissens 9A:

Nytt punkt: Innføre et gründerstipend for å stimulere til økt innovasjon, og etablering av virksomheter utenfor Stor-Oslo

Dissensen er tatt ut av Andrea Felicia Bakkeheim Myhre

Dissens 9B:

Nytt punkt: Innføre et gründerstipend for de som starter opp bedrift

Dissensen er tatt ut av Sjur Oskar Korsæth

- 378 ● Bevilge mer penger til Investinor og Nysnø.
- 379 ● Kommersialisere offentlig finansiert forskning.
- 380 ● Innføre en forskningsforsterkningsordning for privat finansiering av forskning.
- 381 ● Prioritere og øke kapasiteten på phd-stipendiatstillinger i forskning som har
- 382 en kommersiell interesse.
- 383 ● Utvide SkatteFUNN-ordningen og gjøre den mer tilgjengelig.
- 384 ● Opprette en IP-boks, etter nederlandsk modell.
- 385 ● Insentivisere private investeringer i forsvar- og romindustri.
- 386 ● Jobbe aktivt for å styrke norsk romindustri. Eksempelvis ved å bidra politisk
- 387 eller infrastruktur for å utløse utenlandske investeringer.
- 388 ● Fjerne særbegrensninger i EUs Secure Connectivity- og romforordning, og
- 389 sikre full norsk deltakelse i oppskyting av EU-satellitter.

390

391 **Arbeidslinjen.**

392 Norge står overfor en utvikling der færre i arbeid stadig skal finansiere flere
393 på offentlige ytelser. Høyt sykefravær, samt et økende antall uføretrygdede,
394 forsterker presset på velferdsstaten. Samtidig fødes færre barn, eldrebølgen
395 nærmer seg og innvandringen har vært rekordhøy de siste 15 årene. Dette
396 stiller økende krav til at flere inkluderes raskt i arbeidslivet.

397 For å sikre bærekraften i velferdsstaten må flere inn i arbeid. Dette gjelder
398 blant annet unge nyutdannede som møter barrierer når de skal inn i
399 arbeidslivet. Manglende arbeidserfaring gjør det vanskelig å få den første
400 jobben, til tross for at arbeidslivet etterspør kompetansen deres, og det er
401 flere sårbare sektorer med mangel på arbeidskraft. Samtidig er det
402 avgjørende at flere med innvandrerbakgrunn kommer raskt ut i jobb.

403 Det må bli enklere å få en fot innenfor arbeidslivet. Arbeidsgivere bør i større
404 grad stimuleres til å ansette nyutdannede, blant annet gjennom mer
405 fleksible ordninger og lavere risiko ved ansettelse. Det bør også legges
406 bedre til rette for raskere integrering i arbeidslivet for personer med
407 innvandrerbakgrunn.

408 De som har kapasitet og ønsker å arbeide, bør få bedre muligheter til å bidra i
409 samfunnet.

410 Målet er at Norge skal øke samlet verdiskaping, dekke etterspurt
411 arbeidskraft og sikre et mer bærekraftig velferdssystem ved å mobilisere
412 flere unge nyutdannede, personer med innvandrerbakgrunn og eldre.
413 Samtidig skal enkeltmennesket få mer økonomisk frihet og en meningsfull
414 arbeidshverdag.

415 **Høyres studenter vil:**

- 416 ● At unge som får ytelser fra NAV skal ikke kobles til diagnose, og fokuset
417 skal være på å få de inn i arbeid.
- 418 ● Ha som hovedregel at ingen under 30 år skal få uføretrygd.
- 419 ● Ha mange terskler i sykelønnen slik at den reduseres gradvis.
- 420 ● At hovedregelen skal være en gradert sykemelding for varig sykefravær
- 421 ● Gi en bonus til langtidssyke som kommer varig tilbake i jobb.
- 422 ● Sykelønnen skal finansieres delvis av staten, kommunen og bedriften
423 gjennom hele sykefraværet.

424

425 **Reform av NAV og velferdssystemet**

426 Dagens velferdssystem er preget av omfattende byråkrati. Vi ønsker en
427 reform der NAV arbeider mer effektivt med et tydeligere fokus mot arbeid,
428 med mål om å få brukere raskere og mer varig over fra trygd til jobb.

429 **Høyres studenter vil:**

- 430 ● Ha færre ytelser i NAV og kraftig redusere saksbehandlere.
- 431 ● Fjerne kommune-NAV og overføre relevante oppgaver til den statlige
432 delen av NAV.
- 433 ● Ha lokale NAV-kontor som kun har fokus på å få folk inn i jobb. Hvor det
434 jobber folk som har erfaring fra næringslivet.
- 435 ● Ha NAV-kontakter som følger opp personer med arbeidsrettede tiltak.

436

437 **Mobilisering av sårbare grupper**

438

439 Trygdeordningene må målrettes mot dem som har størst behov. Det
440 innebærer bedre tilrettelegging, slik at flere kan delta ut fra egne
441 forutsetninger. På den måten kan flere inkluderes i arbeidslivet og bidra til økt
442 verdiskaping.

443

444 **Høyres studenter vil:**

- 445 ● Innføre ordninger som gjør det mer attraktivt å ansette personer med
446 nedsatt arbeidsevne.
- 447 ● Innføre en ordning med helsejustert lønn hvor uføretrygdede kan få
448 lønn utover trygden som en overgangsordning med mål om å få flere i
449 jobb.
- 450 ● Satse på flere alternative opplæringsarenaer for ungdom som står i
451 fare for å falle utenfor, gjennom tidlig samarbeid mellom skole, NAV og
452 private bedrifter.
- 453 ● Bevilge mer til NAV-ordningen "tilskudd til sommerjobb"
- 454 ● Gi lønnstilskudd til bedrifter som ansetter arbeidstakere under 30 år,
455 etter nordeuropeisk modell.
- 456 ● Redusere stillingsvernet i Norge og fjerne det for arbeidstakere over 70
457 år.

458

459

460 **Innvandring og arbeidsdeltakelse**

461 De siste årene har Norge opplevd høy innvandring. Uten god integrering kan
462 dette være en faktor som er med på å utfordre velferdssystemet.

463 Innvandringen tilpasses landets integreringskapasitet, og bosettingen i
464 større grad styres til områder med tilstrekkelig kapasitet.

465 **Høyres studenter vil:**

- 466 ● Ha arbeidstilknytning som en vesentlig del av oppholdstillatelsen.
- 467 ● Frata ytelser til flykninger som bosetter seg i en annen kommune før
468 det har gått ti år.

469

470

471 **Rammebetingelser for arbeid**

472 Det er behov for et tydelig rammeverk for arbeidslivet. Rammebetingelsene
473 må utformes slik at de både beskytter arbeidstakere og legger til rette for høy
474 sysselsetting. Arbeidsmarkedet bør gjenspeile en mangfoldig befolkning, med
475 muligheter for heltid, deltid, sesong- og midlertidige stillinger. Samtidig må
476 det være et grunnleggende prinsipp at arbeid skal lønne seg, og at økt innsats
477 gir en større belønning.

478

479 **Høyres studenter vil:**

- 480 ● Ikke redusere pensjon ved inntekt for pensjonister, men skattlegge
481 inntekten.
- 482 ● Gradvis øke pensjonsalderen i takt med levealder og helse.
- 483 ● Fjerne bestemmelsen om psykososialt arbeidsmiljø i arbeidsmiljøloven,
484 men beholde ordlyden om vern mot trakassering, vold og trusler.
- 485 ● Fjerne kvalifikasjonsprinsippet i offentlig forvaltning.
- 486 ● Fjerne fordelsbeskatning på privat helseforsikring.
- 487 ● Fortsatt ha en skatteinsentivordning i Finnmark og Nord-Troms.
- 488 ● Ikke knytte lønnsprogresjon til ledelsestillinger.
- 489 ● Gjennomgå arbeidsmiljøloven med mål om å redusere unødvendige
490 rettigheter for å sikre økt sysselsetting.
- 491 ● Liberalisere arbeidstidsbestemmelsene.
- 492 ● Gjøre det lettere å ansette midlertidig.
- 493 ● Fjerne innleieforbud.
- 494 ● Det skal ikke lønne seg å være ansatt deltid med overtid, fremfor økt
495 stillingsbrøk.

496

497 **Reguleringer overfor ungdom**

498 Ungdom er en gruppe som vi i større grad har potensial til å mobilisere. Det er
499 nødvendig at flere unge kommer tidlig inn på arbeidsmarkedet, både for å
500 opparbeide seg relevant kompetanse og for å oppnå økonomisk
501 selvstendighet. Samtidig har Norge et økende behov for arbeidskraft, særlig

502 innenfor velferdstjenester som helse og skole. Derfor bør vi gjøre det enklere
503 for ungdom å få sin første jobb, og gjøre det mer attraktivt for arbeidsgivere å
504 ansette unge arbeidstakere.

505 **Høyres studenter vil:**

- 506 • Fjerne særarbeidstidsbestemmelser for barn og unge, med
507 foreldregodkjenning.
- 508 • Tillate ungdom å selge/skjenke alkohol så lenge noen over 18 har daglig
509 tilsyn for salg/skjenke.

510

511

512 **Fremtidens kompetansebehov**

513 Selv om Norge har et høyt utdanningsnivå, er det ikke gitt at kompetansen samsvarer
514 med arbeidslivets behov. Rask teknologisk utvikling, særlig innen kunstig intelligens
515 og digitale løsninger, gjør at behovet for oppdatert og relevant kompetanse øker.
516 Dette krever både bedre kobling mellom utdanning og arbeidsliv og en sterkere
517 satsing på livslang læring. Vi må legge bedre til rette for overgangen fra utdanning til
518 arbeid, slik at flere nyutdannede og personer uten erfaring kommer raskere inn i
519 arbeidslivet, samtidig som ansatte får bedre muligheter til å bygge videre på
520 kompetansen sin gjennom etterutdanning.

521 Vi mener at fremtidens kompetansebehov ikke bare handler om å sikre at vi har riktig
522 utdanning og ferdigheter i fremtiden, men også om at vi har nok arbeidskraft i årene
523 som kommer.

524 Lave fødselstall forsterker utfordringen. I dag er fruktbarhetstallet i Norge rundt 1,4
525 barn per kvinne, langt under nivået som opprettholder befolkningen. Derfor må det bli
526 enklere å kombinere utdanning, arbeid og familie. Det skal være mulig å få barn uten å
527 måtte velge bort utdanning eller karriere. Vi må redusere økonomiske barrierer og
528 legge til rette for fleksible ordninger som gjør hverdagen enklere for
529 småbarnsforeldre.

530

531 **Høyres Studenter vil:**

532

- 533 ● Omgjøre en større andel av studielånet til gravide kvinner og studenter som
- 534 får barn under studietiden.
- 535 ● Fjerne arbeidsgiveravgiften for småbarnsforeldre
- 536 ● Øke og skattlegge barnetrygden.
- 537 ● Reformere og gjeninnføre Aupair-ordningen.
- 538 ● Gi fradrag til bedrifter som ansetter nyutdannede og andre uten erfaring, og
- 539 gir de opplæring.
- 540 ● Avvikle ordningen med sletting av studiegjeld i rurale strøk, med unntak av
- 541 områder med strategiske interesser for bosetting.
- 542 ● Innføre et etterutdanningsfradrag for ansatte som tar relevante kurs
- 543 med godkjent permisjon fra arbeidsgiver.

544 **Selveierdemokratiet.**

545

546 Aldri har det vært vanskeligere å komme inn på boligmarkedet i Norge.

547 Boligprisene stiger mer enn noensinne, det bygges færre boliger enn det er

548 behov for og leieprisene har vokst voldsomt de siste årene. Tanken om den

549 såkalte "boligreisen" er for mange en stadig fjernere drøm. Dagens

550 generasjon har dårligere forutsetninger for å lykkes med sin egen boligreise i

551 forhold til generasjonene som har kommet før oss.

552

553 Dette utfordrer også prinsippet om selveierdemokratiet, ideen om at flest

554 mulig skal eie sin egen bolig og dermed ha økonomisk trygghet,

555 uavhengighet og innflytelse over eget liv. Når færre får muligheten til å eie,

556 svekkes individets økonomiske frihet.

557

558 Vi må derfor sørge for at det er mulig å bygge rimeligere boliger. Vi må

559 forenkle kravene til nybygg, frigjøre tomter til boligutvikling og gjøre

560 boligsparing mer attraktivt. I tillegg skal vi effektivisere

561 byggesaksbehandlingen og sørge for at betalingsevne legges større vekt på

562 ved kjøp av bolig.

563

564 Utfordringene i boligmarkedet er komplekse og sammensatte. Det finnes
565 ingen magisk kur, men med en målrettet politikk er det mulig å få til store
566 forbedringer over tid.

567

568 Målet er at boligdrømmen ikke nødvendigvis skal forbli en drøm, men snarere
569 at den kan bli en realitet for stadig flere.

570

571

572 **Den offentlige boligsektoren**

573

574 Den offentlige boligsektoren spiller en avgjørende rolle i å legge til rette for
575 et velfungerende boligmarked. Kommunene sitter på sentrale virkemidler
576 gjennom tomtepolitikk, regulering og byggesaksbehandling. Disse må brukes
577 mer aktivt for å sikre at flere boliger bygges, og bedre tilgang for
578 førstegangskjøpere. Samtidig må statlige og kommunale krav forenkles, slik
579 at kostnadene ved å bygge reduseres.

580

581 Offentlige prosesser må bli raskere og mer forutsigbare. I tillegg bør flere få
582 tilgang til målrettede ordninger som startlån. Slik kan det offentlige bidra til
583 et mer tilgjengelig og effektivt boligmarked.

584

585 **Høyres Studenter vil:**

586

- 587 ● At alle kommuner, ved salg av kommunale tomter til boligutvikling, skal
588 stille vilkår om at en andel av boligene skal selges 15% under
589 markedspris for førstegangskjøpere under 35 år, etter modell fra
590 Bærum.
- 591 ● At kommuner skal få anledning til å stille vilkår om finansieringsmodeller
592 ved private boligprosjekter.
- 593 ● At kommunen skal få anledning til å stille vilkår om rabatt for
594 førstegangskjøpere/unge kjøpere tilknyttet en andel av boligene i
595 private prosjekter.
- 596 ● Gjennomgå alle krav som stilles til boligutbygging med tanke på å
597 forenkle og fjerne krav som fører til økte kostnader per boenhet.

- 598 ● Fjerne miljøkrav på byggeplasser som fordyrer boligene som bygges.
- 599 ● At flere boliger skal selges med startlån fra Husbanken.
- 600 ● Heve terskelen for innsigelse fra fylkeskommune og stat.
- 601 ● Lovfeste krav til nye boformer, herunder rettet mot både yngre og
- 602 eldre, i nye reguleringsplaner.
- 603 ● Bruke KI i førstelinje-saksbehandling for nye boligprosjekter/søknader.
- 604 ● Gi kommunene mulighet til å kreve inn turistskatt.
- 605 ● Reformere og forenkle plan- og bygningsloven og betydelig redusere
- 606 antallet statlig pålagte krav til kommunal byggesaksbehandling.
- 607 ● Innføre tidsfrist for behandling av innsigelser hos departementene.

608

609 **Den første boligen**

610

611 For førstegangskjøpere er det særlig inngangsbilletten til boligmarkedet som
612 er for høy. Krav til egenkapital og rigide regler gjør at mange med god
613 betalingsevne likevel stenges ute. Derfor må regelverket i større grad
614 tilpasses førstegangskjøpere. Det bør bli enklere å spare til bolig, og mer
615 fleksibilitet i utlånspraksis. Samtidig må det legges til rette for flere små og
616 rimelige boliger.

617

618 Et bedre leiemarked kan også bidra til økt trygghet i etableringsfasen. Slik kan
619 flere få en reell mulighet til å kjøpe sin første bolig.

620

621 **Høyres Studenter vil:**

- 622 ● Fjerne dokumentavgiften for førstegangskjøpere.

623

Dissens 10:

Stryk punktet på linje 621.

Dissensen er tatt ut av Antonio Gade Wilhelmsen Serri og Sjur Oskar Korsæth

624

625

626

627

- At betjeningsevne skal tillegges større vekt ved søknad om boliglån.
- Heve fleksibilitetskvoten i boliglånsforskriften i hele landet til 15 %.
- Styrke BSU-ordningen (Boligsparing for ungdom) til 40.000 årlig og 500.000 totalt.

- 628 ● Heve skattefradraget for BSU-sparing til 15 %.
- 629 ● Innføre differensiert skattefradrag for BSU-sparing, med høyere
- 630 fradrag for de første 100 000 kronene som spares.
- 631 ● Legge til rette for flere offentlige, private og ideelle studentboliger,
- 632 blant annet gjennom å øke tilskuddssatsen.
- 633 ● Fjerne kravet om minstestørrelse på boliger.
- 634 ● Øke minimum for tidsbestemt leieavtale fra 3 til 5 år.
- 635 ● All korttidsutleie utløser skatteplikt.

636

637

638 **Internasjonalt.**

639 Frihandel og økt internasjonalt samarbeid bør fortsatt være det førende
640 prinsippet i norsk handelspolitikk i tiden fremover. Vi mener at internasjonal
641 handel er en forutsetning for norsk og global verdiskaping og velstand.

642 I møte med en stadig mer multipolar verden der tidligere normer ikke lenger er
643 gjeldende, er det et behov for å endre norsk tilnærming til internasjonal
644 handel. Vi må ta inn over oss at vi står overfor en ny og dertil ukjent
645 verdensorden. Å fortsette å være avhengige av stater som ikke deler våre
646 verdier og interesser for strategiske ressurser gjør både økonomien og staten
647 vår utsatt for både press og konflikter utenfor vår kontroll.

648 Kort fattet må vi nå tenke internasjonalt, fremfor globalt.

649 **Høyres Studenter vil:**

- 650 ● At frihandel fortsatt skal være det førende prinsippet i norsk
- 651 handelspolitikk for å sikre norske bedrifter størst mulig eksportmarked
- 652 ● Bruke internasjonal handel med utviklingsland som et viktig grep i
- 653 bistandspolitikken
- 654 ● Arbeide for at Norge skal være en alternativ partner for utviklingsland med
- 655 betydelige kinesiske investeringer.

- 656 • Unngå å utfase avhengighet av handel i strategiske sektorer med land som
657 ikke er nære sikkerhetspartnere.
- 658 • Arbeide for å gjøre Norge og Europa for øvrig uavhengig av kinesisk og
659 russisk import
- 660 • Støtte opp om OECDs arbeid mot skattekonkurransen
- 661 • Bevare norske kroner som en fritt flytende valuta.
- 662 • Jobbe for å bygge ned tollmurer og andre handelshindringer som svekker
663 frihandel.
- 664 • Jobbe for flere bilaterale handelsavtaler og investeringsavtaler (BITs).
- 665 • Aktivt jobbe for å ha internasjonalt skattesamarbeid.
- 666 • Gjøre sikkerhetspolitiske- og strategiske hensyn mer gjeldende i
667 handelspolitikken.
- 668 • Toll er en skatt på norske forbrukere og bør begrenses så langt det er
669 mulig, inkludert at Norge ikke bør ta del i handelskriger.
- 670 • I større grad innrette utenriktjenesten etter økonomiske,
671 eksportfremmende og strategiske hensyn, eksempelvis ved å nedlegge
672 mindre viktige ambassader til fordel for å styrke tilstedeværelsen i
673 viktigere steder.

674

675 **Forhold til EU**

676 I møte med en stadig mer uforutsigbar verden bør Norge jobbe for å knytte
677 seg nærmere EU, vår tryggeste og nærmeste strategiske partner. Høyres
678 studenter mener at det mest hensiktsmessige i det øyemed vil være å arbeide
679 for et norsk EU-medlemskap. Utover dette er et forsvar av EØS-avtalen i
680 nasjonal politikk essensielt for både vår fremtidige velferd og sikkerhet.

681 EU er ikke Europa, og Europa er ikke EU. Vi ønsker at både Norge, EU og Europa
682 for øvrig arbeider for en helhetlig europeisk velstand og sikkerhet opp mot
683 resten av verden i internasjonal handel.

684 **Høyres Studenter vil:**

- 685 • Hegne om EØS-avtalen.
- 686 • Arbeide for norsk EU-medlemskap.

- 687 • Samarbeide tettere med våre nordiske naboer for å tilpasse EU sin politikk
688 til nordiske samfunnsforhold.
- 689 • Arbeide for at Norge skal komme inn i det politiske arbeidet med EU sine
690 frihandelsavtaler på et tidligere tidspunkt i prosessen
- 691 • Styrke norsk våpenindustri som et ledd i Europas opprustning og slutte
692 oss til REARM Europe.
- 693 • Styrke samarbeidet mellom DEKSA og norsk våpenindustri.
- 694 • Jobbe for færre konkurransehemmende profesjonsreguleringer i Europa.
- 695 • Støtte og slutte oss til EUs karbongrensejusteringsmekanisme.
- 696 • Jobbe for at norske arbeidsplasser ikke havner på feil side av EUs tollunion.
- 697 • Forby kildeskatt i EU/EØS.
- 698 • Innlemme Norge i EUs momssystem.
- 699 • At norske utdanningsinstitusjoner får anledning til å delta i EUs
700 rammeprogrammer.
- 701 • Sikre at norske bedrifter opererer under samme eller bedre rammeverk
702 som europeiske bedrifter slik at det bl.a. sikres lik tilgang til europeiske
703 støtteordninger.

704

705

706 **Verdikjeder gir sikkerhet**

707 Norsk velstand er i stor grad bygget på eksport av strategiske ressurser.
708 Norge har en unik posisjon i Europa som en leverandør av strategisk
709 essensielle ressurser. Etter Russlands invasjon av Ukraina har dette gjort seg
710 særlig gjeldende innen energi, som både omfatter den lenge etablerte olje-
711 og gass-sektoren, samt strømforsyningen til kontinentet. Europas
712 energisikkerhet er vår sikkerhet, og norsk energipolitikk må alltid ha dette i
713 mente.

714 I tillegg har Norge de siste årene fått påvist historiske forekomster av sjeldne
715 mineraler (REM). Thorium kan være en essensiell del av å sikre fremtidig
716 europeisk energitilgang, og fosfat forekommer i Telemark. Dette er både et

717 potensielt fremtidig industrieventyr, og en mulighet for våre nære allierte til å
718 frakoble seg utsatte verdikjeder og import fra Kina.

719 Norge bør i større grad profilere seg som en handelspartner som ikke bare kan
720 bidra til økonomisk gevinst, men også være en leverandør av ressursikkerhet
721 for våre nære allierte, og bør derfor utvinne disse ressursene i tettere
722 samarbeid med våre strategiske partnere.

723

724 **Høyres Studenter vil:**

- 725 ● Prioritere våre strategiske partnere i handelsavtaler som vedgår
726 strategiske ressurser
- 727 ● Prioritere og tilrettelegge for utvinning og eksport av REM
- 728 ● Profilere Norge overfor våre samarbeidspartnere som en leverandør
729 av sikkerhetstjenester i internasjonale verdikjeder
- 730 ● Bidra til å gjøre Norge og Europa mindre avhengig av sårbare
731 internasjonale verdikjeder.

732 **Konkurransen.**

733 Konkurransen er en forutsetning for en velfungerende økonomi. Det sikrer lavere
734 priser, bedre produkter og innovasjon. Når konkurransen svekkes, rammes både
735 forbrukere og næringslivet. Ressurser brukes dårligere, produktiviteten faller og nye
736 aktører slipper ikke til.

737 Norsk økonomi er i mange bransjer preget av høy konsentrasjon og få aktører. Dette
738 gjelder særlig innen dagligvare. Samtidig er inngangsbarrierene ofte høye, enten
739 som følge av reguleringer, etableringskostnader eller strukturer som beskytter
740 etablerte aktører. Resultatet er mindre dynamikk, svakere konkurranse og færre
741 nyetablerte selskaper.

742 Markedet skal fungere. Det betyr at politikken må legge til rette for reell konkurranse,
743 ikke beskytte etablerte interesser. Staten skal ikke skjerme aktører mot konkurranse,
744 men sørge for like spilleregler og gripe inn der markedsmakt misbrukes.

745 **Høyres Studenter vil:**

- 746 ● Forby eksklusive leveranseavtaler som hindrer produsenter i å levere til flere
- 747 kjeder.
- 748 ● Gi Konkurransetilsynet sterkere virkemidler for å sikre konkurranse og
- 749 motvirke monopol og markedsmakt.
- 750 ● Jobbe for å redusere etableringshindringer i konsentrerte bransjer.
- 751 ● Kraftig stramme inn aktiv næringspolitikk.
- 752 ● Fjerne Nortura og Tines m.m. myndighet til å regulere seg selv.
- 753 ● Prioritere subsidier fremfor tollmurer for å opprettholde egen matproduksjon.
- 754

755 **Infrastruktur.**

756 Infrastruktur er en verdi i seg selv. Det legger grunnlaget for arbeidsplasser, handel,
757 sikkerhet og velferd, og er en forutsetning for et moderne og konkurransedyktig
758 Norge. Å skape god infrastruktur handler om å prioritere prosjekter som gir høy
759 samfunnsøkonomisk gevinst, sikre bedre gjennomføringsevne og ta i bruk modeller
760 som gir mer igjen for fellesskapets ressurser.

761 Vi vil derfor styrke infrastrukturen som binder Norge sammen, modernisere
762 systemene som skal bære fremtidens næringsliv og legge til rette for nye
763 teknologier og nye næringer.

764 **Høyres Studenter vil:**

- 765 ● Anerkjenne at god infrastruktur over hele landet er en verdi i seg selv og et
- 766 selvstendig politisk mål.
- 767 ● At Nye Veier-modellen skal brukes for å fremme mer konkurranse for det
- 768 offentlige på andre områder, for eksempel i statlige eiendomsprosjekter og
- 769 ved utbygging av kraftnettet.
- 770 ● Gi fradrag for utbygging av fiber og bredbånd i kommuner med lavere enn
- 771 gjennomsnittlig dekning og hastighet.

772
773

774 **Energi.**

775 Norges energisystem er et av våre største konkurransefortrinn, og skal vi lykkes
776 med grønn industri og økt verdiskaping, må vi bruke dette fortrinnet klokt. Det

777 krever et kraftsystem som er robust, effektivt og i stand til å levere nok energi til
778 både husholdninger, næringsliv og nye teknologier. Det handler om smartere
779 utnyttelse av eksisterende kapasitet, tydelige rammevilkår og investeringer som
780 faktisk styrker både beredskap og konkurransekraft.

781 En fremtidsrettet energipolitikk må kombinere teknologi, marked og ansvarlige
782 prioriteringer, slik at Norge kan fortsette å være et land med trygg, rimelig og
783 tilgjengelig energi.

784

785 **Høyres Studenter vil:**

- 786 ● Ta i bruk kunstig intelligens for å kartlegge og bedre utnytte kapasiteten i
787 eksisterende kraftverk og strømnettet.
- 788 ● Legge til rette for etablering av kjernekraft i Norge.
- 789 ● Fjerne innslagspunktet for grunnrenteskatt på vannkraft, innføre bunnfradrag
790 på grunnrenteskatt på 20 MWh på vannkraft.
- 791 ● Oppgradere eksisterende og bygge ut mer vannkraft.
- 792 ● Ikke bygge ut nye utenlandsstrømkabler til kontinentet.
- 793 ● Strømtøtteordninger skal også ivareta studentboliger.
- 794 ● Erstatte dagens strømtøtteordning for privatpersoner med en midlertidig
795 flat strømtøtte på 1000 kroner per måned, med mål om å fjerne all
796 strømtøtte på sikt.
- 797 ● Åpne for desentralisert salg av strøm fra private husholdninger og gjøre det
798 skattefritt inntil et visst beløp.
- 799 ● Gi Statnett anledning til å prioritere nasjonalt sikkerhetshensyn i fordeling av
800 nettkapasitet.
- 801 ● Innføre et prøveprosjekt med fordeling av nettkapasitet etter auksjon.

802

803

804 **Transport.**

805 Norge er et langstrakt land med store avstander og spredt bosetting. Derfor er vi
806 avhengige av god infrastruktur inkludert et velfungerende flytilbud for å
807 opprettholde bosetting og skape økonomisk vekst i hele landet. Samferdsel avgjør
808 om folk får tilgang til jobber, og om bedrifter får fraktet varer og tjenester effektivt.

809 Uten gode transportløsninger svekkes både produktiviteten, konkurransekraften og
810 grunnlaget for verdiskaping. Derfor må vi prioritere prosjekter som reduserer
811 avstander og øker tilgjengeligheten.

812 **Høyres Studenter vil:**

- 813 ● Fjerne Avinor-modellen og finansiere strategiske men ulønnsomme flyplasser
814 over statsbudsjettet.
- 815 ● Fjerne flypassasjeravgiften
- 816 ● Åpne for Tax-free på fjerntog, også innenriks.
- 817 ● Ta igjen vedlikeholdsetterslepet på vei.
- 818 ● Prioritere utbyggingen av samferdselsprosjekter med høyest
819 samfunnsøkonomisk verdi
- 820 ● Ikke bygge skipstunneler med offentlige midler.
- 821 ● Investere mer i havn og kystinfrastruktur med mål om økt handel og
822 bærekraftig verdiskaping.
- 823 ● At fylkeskommuner skal ha reklame på kollektivtransport før de får mer
824 tilskudd til kollektivtilbudet.

825

826 **Grønt.**

827 Norsk klimapolitikk trenger et skifte fra symboler til resultater. I mange år har det
828 vært en forventning om at stadig flere krav, rapporter og støtteordninger
829 automatisk gir bedre klimaeffekter. Slik er det ikke. Dersom Norge skal lykkes med
830 utslippskutt og samtidig bevare konkurransekraften, må vi prioritere tiltak som
831 faktisk virker, og legge bort det som stimulerer til byråkrati.

832 En grønn omstilling som fungerer, bygger på teknologi, markedsmekanismer og
833 ansvarlige prioriteringer. Det betyr at offentlige midler må brukes der de utløser ny
834 innovasjon, ikke på teknologier som allerede er modne og lønnsomme
835 internasjonalt. Det betyr at CO₂-prising skal være et verktøy for omstilling, ikke en
836 måte å hente inn mer penger. Det vil si at støtteordninger må være midlertidige,
837 målrettede og utformet for å fases ut når de har gjort jobben sin.

838 **Høyres Studenter vil:**

839

840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
850
851
852
853
854
855
856
857
858
859

- Gjennomføre regelmessige evalueringer av kravene til klimarapportering for å sikre at de faktisk fremmer reelle utslippsreduksjoner og ikke bare skaper unødig byråkrati.
- Bruke inntektene fra økt CO₂-prising til å redusere andre skatter og avgifter
- Offentlige klimatiltak skal kun opprettholdes dersom de har dokumentert effekt.
- At staten ikke skal subsidiere drift og investering av teknologier som allerede er kommersielt etablerte internasjonalt, som landvind og havvind
- Nye støtteordninger skal være midlertidige, tidsavgrensede og inneholde klare kriterier for lønnsomhet og planlagt utfasing.
- Innkorporer deler av fornybardirektivet blant annet for å hente ut europeiske belønningsmidler til bruk av fornybart drivstoff.
- Fortsette å gi letetillatelse til norsk olje- og gass, og ikke politisk vedta sluttdato for næringen.
- Gi avgiftsfordeler til avansert biodrivstoff og på sikt øke omsetningskravet.

860 Dissenser og dissensbegrunnelser:

861

862 **Dissens 1: Linje 120** *Dissens 1 Sjur og Simen (Nytt punkt): Gjøre det enklere for studenter å*
863 *etablere og drifte sikkerhetselskap for egenvakthold på studentarrangementer.*

864

865 **Flertallets begrunnelse:** Ved arrangementer med alkoholservering og skjenking er
866 det viktig med profesjonelt og uavhengig vakthold. Slike arenaer kan raskt bli
867 uoversiktlige, og det bør derfor stilles høye krav til kompetanse, dømmekraft og evne
868 til å håndtere krevende situasjoner. Vakthold er et fagområde med tydelige krav til
869 opplæring og ansvar.

870

871 Flertallet mener at studenter gjerne må bidra som ordensvakter og bidra til tryggere
872 gjennomføringen av arrangementer, men selve vekterrollen bør forbeholdes
873 personer som har gjennomført nødvendig opplæring og bestått godkjent kurs og
874 eksamen.

875

876 **Mindretallets begrunnelse:**

877 I norsk studentfrivillighet er det et klart ønske om å kunne arrangere flere aktiviteter
878 på campus. En sentral begrensning er krav knyttet til vakthold ved alkoholservering.
879 Det finnes ikke et direkte statlig påbud om vektere, men gjennom kommunale vilkår
880 og andre reguleringer oppstår det i praksis ofte krav om profesjonelle vakter.

881 For studentforeninger er dette kostbart. Enkelte studentforeninger i Norge har
882 derfor etablert in-house vaktelskap som driver egenvakthold, og følger alle krav i lov
883 om vaktvirksomhet, inkludert ordensvakt/vekterkurs. Disse er imidlertid krevende å
884 drifte, særlig som følge av omfattende regelverk og økende krav til godkjenning,
885 opplæring og organisering.

886 Samtidig har både fagforeninger og større vaktelskaper økonomiske interesser i et
887 strengt regulert marked. Reguleringer styrker markedsmakten til de store
888 vaktelskapene, som også er selgere av kurs. Strengere krav øker også
889 forhandlingsmakten til fagforeningene, og regningen for kurs tas ofte av det
890 offentlige gjennom NAV. Med andre ord har man sosialisert kostnadene og privatisert
891 overskuddet.

892 Høyres Studenter bør derfor arbeide for et mer proporsjonalt regelverk. Unødvendige
893 barrierer for egenorganiserte sikkerhetsløsninger bør reduseres, slik at

894 studentfrivilligheten får større handlingsrom til å skape trygge arrangementer på
895 egne premisser.

896

897 Dissens 2: Linje 214 *Dissens 2 Sjur og Simen (Endre punktet): Betydelig redusere*
898 *formuesskatten gjennom bunnfradrag på 25 millioner og lavere prosentsats, innrettet etter*
899 *skatteutvalgets modell uten verdsettelsesrabatter.*

900

901 **Flertallets begrunnelse:** Å fjerne formuesskatten vil sikre næringslivet
902 konkurransedyktige vilkår og likestille norske og utenlandske eiere. Det vil også
903 redusere utflyttingen av norsk kapital, kompetanse og bedrifter. Flertallet er derfor
904 klare på at Høyres Studenter bør gå inn for å fjerne formuesskatten i sin helhet.

905

906

907 **Mindretallets begrunnelse:**

908 "Også Høyre må være for noen skatter"-Erna Solberg

909 Dissensen foreslår betydelig kutt i sats, kraftig heving av bunnfradrag og likestilling av
910 alle typer kapital. Dissensen er basert på skatteutvalgets modell, men med mye høyere
911 bunnfradrag og derfor langt færre som må betale formuesskatt, og lavere formuesskatt
912 for de som må betale.

913 Med fritaksmetoden kan rike privatpersoner i praksis være nullskatteyttere uendelig
914 lenge. I teorien skal man betale utbytteskatt, men det er ingen krav til å realisere midler
915 og utløse denne skatteplikten. Har man et verdifullt AS er det fullt mulig å gå til banken,
916 og leve på lån med sikkerhet i selskapet. Dermed utløser man ikke noen skatt, og sparer
917 mye penger. De med mest skal bidra mest. Det er uheldig for samfunnet om de med store
918 AS kan skatteplanlegge seg vekk fra dette bidraget.

919 Regnskapslovens verdsettelsesregler begrenser formuesskatten. Formuesskatten på
920 bedrifter beregnes av bokført verdi. Den mest sentrale bestemmelsen i Regnskapsloven
921 er §4-1, forsiktighetsprinsippet. Urealiserte tap skal bokføres, men ikke urealisert gevinst.
922 Alle eiendeler i et selskap verdsettes etter laveste verdis prinsipp. Et vanlig ankepunkt
923 mot formuesskatten er at verdien som beregnes er teoretisk. Det er riktig, verdien er satt
924 så teoretisk lavt som mulig. De underliggende verdiene skal aldri være mindre enn det
925 man blir skattet for, og de er som regel langt større.

926 For å illustrere hvor moderat denne formuesskatten er har mindretallet laget
927 regneeksempler på hva forskjellige formuer ville utløst i formuesskatt:

928 Person A

- 929 ● Hus verdt 18 millioner.
- 930 ● Utleiebolig verdt 4 millioner
- 931 ● Bankinnskudd på 3 millioner.
- 932 ● Aksjer verdt 2 millioner.
- 933 ● Gjeld på 2,5 millioner.
- 934 Beregnet nettoformue 24.5 millioner: Formuesskatt 0 kroner.
- 935 ● Faktisk formuesskatt med 2026-regler: 105 371 kroner.

936 Person B

- 937 ● 100% eierskap i følgende bedrift: Bedriftens eiendeler (anleggsmidler,
938 omløpsmidler, m.m) verdsatt til laveste teoretiske verdi på 100 millioner. Bedriften
939 er belånt med 40 millioner.
- 940 ● Hus verdt 3 millioner.
- 941 ● Aksjefond verdt 1 million.
- 942 ● Bankinnskudd på 1 million.
- 943 ● Ingen privat gjeld.
- 944 ● Beregnet nettoformue 65 millioner. Bunnfradrag på 25 millioner gir 40 millioner i
945 skattegrunnlag.
- 946 ● $40m * 0,5\%$ gir en formuesskatt på 200 000 kroner.
- 947 ● Faktisk formuesskatt med 2026-regler: 513 650 kroner.

948 Person C

- 949 ● Hus verdt 30 millioner.
- 950 ● Bankinnskudd på 5 millioner.
- 951 ● Aksjefond verdt 10 millioner.
- 952 ● Gjeld på 7.5 millioner.
- 953 ● Beregnet nettoformue 37.5 millioner. Bunnfradrag på 25 millioner gir 12.5 millioner
954 i skattegrunnlag.
- 955 ● $12.5m * 0,5\%$ gir en formuesskatt på 62 500 kroner.
- 956 ● Faktisk formuesskatt med 2026-regler 186 334 kroner.

957 Person D

- 958 ● 33% eierskap i stort børsnotert selskap verdt 10 milliarder.
- 959 ● Hus verdt 30 millioner.
- 960 ● Aksjefond verdt 10 millioner.
- 961 ● Bankinnskudd på 5 millioner.
- 962 ● 10 millioner privat gjeld.
- 963 ● Beregnet nettoformue 3,35 milliarder. Bunnfradrag på 25 millioner gir 3,31
964 milliarder i skattegrunnlag.

- 965 • 3,31mrd * 0,5% gir en formuesskatt på 16 550 000 kroner.
- 966 • Faktisk formuesskatt med 2026-regler: 29 214 070 kroner.

967 Oversikt regneeksempler. Regneeksmplene er inkludert regjeringens annonserte heving av
 968 innslagspunktet for høy verdsetting av primærboliger fra 10 til 14 millioner kroner:

Tabell	Eiendeler	Gjeld	Foreslått formuesskatt	Formuesskatt 2026-regler	Kutt i %
Person A	27 000 000	2 500 000	0	105 370,37	-100,0 %
Person B	65 000 000	0	200 000	513 650,00	-61,1 %
Person C	45 000 000	7 500 000	62 500	186 333,33	-66,5 %
Person D	3 345 000 000	10 000 000	16 550 000	29 214 069,81	-43,3 %

969

970

971 *Dissens 3: Linje 216-217 Dissens 3 Simen og Antonio (Stryke punktet)*

972 **Flertallets begrunnelse:** Hvis vi har formuesskatt, bør alle formuesobjekter
 973 verdsettes likt. Dagens rabatter vrir sparingen mot skattefaviserte eiendeler og gir
 974 store tilpasningsmuligheter for dem som eier de riktige tingene. Særlig eiendom
 975 kommer godt ut. Det bidrar til overinvestering i bolig og presser prisene opp.
 976 Nordmenn er allerede blant de mest belånte husholdningene i verden, og
 977 skattesystemet gir dem god grunn til det. Gjeld på primærbolig gir fullt fradrag mot
 978 en bolig verdsatt til 25 prosent av markedsverdi. Har du >25% belåning, gir boligen
 979 negativt skattegrunnlag. Jo mer du låner, jo bedre kommer du ut.

980

981 På den andre siden straffes de som sparer i bank. Banken låner pengene videre til
 982 norske bedrifter og boligkjøpere, det er realinvesteringer i norsk økonomi. Allikevel
 983 verdsettes banksporing til full markedsverdi, mens et globalt indeksfond gir 20
 984 prosent rabatt. Låner du norske bedrifter penger gjennom banken, betaler du altså
 985 mer formuesskatt enn om du hadde kjøpt aksjer i selskaper på den andre siden av
 986 kloden. Det er vanskelig å forsvare fra et næringspolitisk ståsted.

987

988 **Mindretallets begrunnelse:**

989 Å benytte skattesystemet som ett redskap for å insentiver til oppførsel som vi ønsker
 990 er ett både veletablert og nyttig redskap, og det er ingen grunn til at dette bør være
 991 annerledes for formuesskatten. Blant de formene for formue som i dag kommer best
 992 ut i formuesskatten, er primærboligen. Det bør være ett helt førende prinsipp for
 993 høyres studenter at vi både ønsker at folk skal kunne eie egen bolig, og ett viktig

994 ideologisk ankerpunkt at en bolig er ett hjem, ikke ett skatteobjekt. Så lenge vi har
995 formuesskatten, bør vi bruke det økonomiske handlingsrommet til først å prioritere å
996 senke kostnadene på folks hjem, ikke likestille dem med oppsparte midler i bank,
997 aksjer og luksusgoder.

998

999 *Dissens 4: Linje 219-220 Dissens 4 Antonio, Andrea og Marthe (Stryke punktet)*

1000

1001 **Flertallets begrunnelse:** Forskjellige satser på merverdiavgift (MVA, også kalt
1002 moms) er svært byråkratisk og vridende for konsum. I 2026 anslo
1003 Finanspolitikuttvalget at avvikling av reduserte satser og fritak ville øke MVA-
1004 provenyet med om lag 45 mrd. kroner. Dersom hele provenyet på 45 mrd. kroner ble
1005 brukt til inntektsskattelettelser i form av redusert trygdeavgift og økt personfradrag,
1006 ville dette gitt en gjennomsnittlig skattereduksjon på 10 000 kroner per voksen over
1007 17 år. Forbruket i kroner er gjennomgående høyere blant høyinnteksgrupper for så
1008 godt som alle varer og tjenester, derfor har lavere skatt og én MVA-sats en klart
1009 positiv fordelingseffekt.

1010

1011 OECD har funnet at konsumskatter, som MVA, er mindre veksthemmende enn skatter
1012 på bedrifts- og personinntekter. MVA påvirker insentivene til å arbeide, men i mindre
1013 grad enn skatt på arbeidsinntekt. Det skyldes at skatt på konsum også betales av
1014 individer utenfor arbeidsstyrken. OECD har tidligere anslått at langsiktig BNP-vekst
1015 blir 0,2 til 0,5 prosent høyere for land som avviker differensiert MVA. Ifølge Regnskap
1016 Norges medlemmer går 40 prosent av ressursbruken ved MVA til å håndtere
1017 differensierte satser. En omlegging til én sats vil medføre en betydelig reduksjon i
1018 administrative kostnader for næringslivet. Én MVA-sats er i praksis et gratis
1019 virkemiddel for en nesten umiddelbar produktivitetsvekst.
1020 Tiltaket er anbefalt av en rekke offentlige utvalg, blant annet Finanspolitikuttvalget i
1021 2026 og NOU 2019:11.

1022

1023 **Mindretallets begrunnelse:** I en tid med økte priser og presset privatøkonomi er det
1024 viktig med et skattesystem som både er effektivt og tar hensyn til fordeling.
1025 Differensierte satser i merverdiavgiften brukes i dag for å ivareta fordelingshensyn
1026 og politiske mål, ved å holde nødvendige varer og tjenester som mat og
1027 kollektivtransport mer tilgjengelige. NOU 2022: 20 peker på at én felles MVA-sats kan
1028 gi et mer effektivt og nøytralt system, men de viser også at dette vil ha
1029 fordelingsvirkninger som må håndteres politisk. I praksis betyr det at enkelte varer,
1030 særlig nødvendighetsgoder som mat, kan bli dyrere, og at dette vil ramme studenter

1031 og personer med lav inntekt hardest. Mindretallet mener derfor at selv om forenkling
1032 kan ha fordeler, veier hensynet til fordeling og økonomisk trygghet tyngre. Dagens
1033 system med ulike satser bør derfor videreføres.

1034
1035

1036 Dissens 5 Linje 229: **Dissens 5 Sjur og Andrea (Nytt punkt): Innføre en moderat arveavgift med**
1037 **høyt bunnfradrag på 10 millioner kroner, og lav sats på 5 %, slik at beskatningen i større grad skjer**
1038 **ved arv framfor mens verdiene skapes**

1039
1040

1041 **Flertallets begrunnelse:** *Arveavgift er en skatt på død. Skatten vil ramme*
1042 *bedriftseiere av små og mellomstore bedrifter aller hardest. Det er en verdi i å kunne*
1043 *beholde lokalt eierskap og oppfordre til investeringer i næringslivet fremfor at*
1044 *familier må selge bedriften for å betale statens avgiftskrav. Høyre gikk tross alt til*
1045 *valg på å fjerne arveavgiften i 2014, og vant. Å gjeninnføre arveavgift vil være å gå*
1046 *baklengs inn i fremtiden.*

1047
1048

1049 **Mindretallets begrunnelse:** Arv er den minst meritokratiske inntektskilden som
1050 finnes. Arv skyldes hvilken familie man fødes inn i. Andre skatter rammer verdier mens
1051 de skapes. Arveavgift rammer verdier ved overføring mellom generasjoner. Det gir
1052 rom for å skatte mindre mens man lever og utsette skatteregningen til man uansett
1053 er død.

1054 To tredjedeler av OECD-landene har arveavgift. Norge er i mindretall ved å ikke ha
1055 det. Dissensen foreslår en svært moderat arveavgift med bunnfradrag på 10 millioner
1056 kroner og sats på 5 prosent. Dette er svært moderat i internasjonal sammenheng, og
1057 betyr at skatten kun treffer de aller rikeste arvingene. De fleste familier vil aldri merke
1058 den.

1059
1060

1061 Dissens 6: Linje 234-235 **Dissens 6 Antonio og Marthe (Stryke punktet)**

1062
1063

1064 **Flertallets begrunnelse:** *Åpne skattelister er basert på et prinsipp om offentlighet*
1065 *og transparens. Systemet er med på å forhindre en økonomi basert på svart arbeid*
1066 *og økonomisk kriminalitet, samt skape tillit til skattesystemet og hvordan det*
praktiseres. Det finnes allerede en rekke betalingstjenester og muligheter for å

1067 *komme rundt dagens løsning, så en løsning med anonyme søk vil ikke utgjøre særlig*
1068 *stor forskjell for de som blir søkt opp, men kan bidra til mer offentlighet og*
1069 *transparens.*

1070

1071 **Mindretallets begrunnelse:** Hva du tjener skal i all hovedsak være en sak
1072 mellom deg og Skatteetaten. Mindretallet støtter dagens system fordi det
1073 bidrar til transparens og tillit, men er skeptiske til en utvidelse med full
1074 anonymitet for søk. Varslingsordningen bør bestå for å opprettholde en
1075 nødvendig terskel mot unødig innsyn, samtidig som den fortsatt gir rom for
1076 legitim kontroll og journalistikk. Mindretallet ønsker ikke et samfunn hvor det
1077 blir lav terskel for å søke opp inntekten til familie, naboer og bekjente.

1078

1079 Dissens 7A: Linje 239 *Dissens 7A Sjur (Endre punktet): Innføre en nasjonal eiendomsskatt.*

1080 **Flertallets begrunnelse:** *Eiendomsskatt er en sosial og urettferdig skatt. Den tar*
1081 *ikke stilling til enkeltpersoner eller familiers inntekts- og betalingsevne. Det er*
1082 *allerede rekordhøye utgifter ved å eie bolig i Norge, og vi skal ikke gjøre det enda*
1083 *dyrere å eie sin egen bolig.*

1084

1085 **Mindretallets begrunnelse:** Eiendom kan ikke flyttes til et skatteparadis. Det gjør
1086 eiendomsskatt til et av de mest robuste skattegrunnlagene vi har. Skatt på arbeid og
1087 kapital vrir atferd og kan drive verdiskaping ut av landet. Eiendomsskatt gjør ikke det.

1088 Skal eiendom skattlegges, er løpende eiendomsskatt bedre enn gevinstbeskatning
1089 ved salg. Gevinstbeskatning ved salg skaper innlåsingeffekter. Folk blir sittende i
1090 boliger de egentlig ville solgt, fordi et salg utløser skatteplikt. Det reduserer
1091 mobiliteten i boligmarkedet og hindrer at boliger havner hos dem som trenger dem
1092 mest. Eiendomsskatt løper uavhengig av om man selger. Den vrir ikke beslutningen
1093 om å flytte. En nasjonal eiendomsskatt gir rom for å redusere mer skadelige skatter
1094 på arbeid og investeringer.

1095

1096 Dissens 7B: Linje 239 *Dissens 7B Antonio og Marthe (Stryke punktet)*

1097

1098 **Flertallets begrunnelse:** *Å fjerne den kommunale eiendomsskatten vil gi innbyggere*
1099 *større økonomisk frihet. Det vil i tillegg forhindre at enslige eldre og*

1100 *minstepensjonister blir tvunget ut av familieboligen sin, kun fordi den tilfeldigvis har*
1101 *blitt mye verdt over de siste tiårene.*

1102

1103 **Mindretallets begrunnelse:** Mindretallet deler flertallets prinsipielle motstand mot
1104 kommunal eiendomsskatt. Samtidig mener vi at spørsmålet om eiendomsskatt må
1105 avgjøres lokalt. Å fjerne kommunenes adgang til å ilegge eiendomsskatt innebærer å
1106 flytte makt bort fra lokale folkevalgte og over til staten. Eiendomsskatten er et av få
1107 verktøy som gir kommunene økonomisk fleksibilitet til å redusere underskudd og
1108 gjeld ved å øke inntektene. Uten dette reduseres de politiske alternativene lokalt, og
1109 avstanden mellom velgere og beslutninger øker.

1110

1111 Dissens 8: Linje 300 *Dissens 8 Andrea (Nytt punkt): Fase ut statlig støtte til alternative*
1112 *pedagogiske skoler som steiner- og montessoriskoler.*

1113

1114 **Flertallets begrunnelse:** Omtrent alle friskoler i dag er enten alternative
1115 pedagogiske, idrettskoler eller religiøse skoler. Alternative pedagogiske skoler er ikke
1116 kun steinerskolen og montessoriskolen, men skoler som Oslo Private Gymnasium,
1117 Akademiet og andre skoler som blir rangert i toppen av kunnskapsdirektoratets egne
1118 rapporter. På lik linje med fritt behandlingsvalg eller private barnehager, mener vi at
1119 friskoler både gir større valgfrihet og er en nyttig pådriver av innovasjon som det
1120 offentlige kan måle seg mot. Flertallet mener at friskoler er et godt supplement til
1121 den offentlige skolen og vil ikke fjerne støtten til noen av Norges beste skoler.

1122

1123 **Mindretallets begrunnelse:** *Valgfrihet er viktig, men skal ikke gå på bekostning av*
1124 *fellesskolen. Mindretallet mener staten må prioritere et sterkt, felles*
1125 *utdanningstilbud fremfor å subsidiere særinteresser. Når Steinerskolen i dag*
1126 *finansieres med rundt 85 % av staten, betaler fellesskapet for et tilbud som ikke*
1127 *kommer alle til gode.*

1128 *I en situasjon der mange offentlige skoler ikke er gode nok, bør ressursene brukes på*
1129 *å styrke fellesskolen – ikke på parallelle systemer som kan forsterke*
1130 *kunnskapsforskjeller. Alternative skoler kan fortsatt eksistere, men med lavere*
1131 *offentlig støtte og større privat finansiering. Et felles kunnskapsgrunnlag er*
1132 *avgjørende for et bærekraftig samfunn.*

1133

1134 Dissens 9A: Linje 377 **Dissens 10A Andrea (Nytt punkt): Innføre et gründerstipend for å**
1135 **stimulere til økt innovasjon og etablering av virksomheter utenfor Stor-Oslo.**

1136

1137 **Flertallets begrunnelse:** *Hvor du starter bedrift i Norge skal ikke være avgjørende*
1138 *for om du får statlig støtte eller ikke. En slik differensiering vil flytte*
1139 *oppstartsbedrifter og gründere ut av området i Norge hvor det trolig er best tilgang*
1140 *på kapital. Oslo har i tillegg et levende gründermiljø med mange inkubatorer,*
1141 *akseleratorer og co-working-spaces. Et slikt stipend vil gjøre at vi ikke benytter*
1142 *fagmiljøet og gründermiljøet i hovedstadsregionen, og heller bruker skattepenger på*
1143 *å flytte virksomheter rundt omkring i landet fremfor mer målrettede tilskudd for å*
1144 *stimulere til innovasjon.*

1145

1146

1147 **Mindretallets begrunnelse:** *Gode ideer finnes i hele Norge, men kapital,*
1148 *kompetanse og nettverk er for sterkt konsentrert i Stor-Oslo. Mindretallet mener*
1149 *dette skaper en økonomisk, faglig og sosial skjevhet som gjør at innovative*
1150 *prosjekter utenfor hovedstadsområdet i mindre grad realiseres. Trondheim*
1151 *illustrerer problemet: Etter endt studieløp flytter mange studentgründere og tar med*
1152 *seg selskaper og verdiskaping til Oslo. Resultatet er lavere etablering og svakere*
1153 *vekst i resten av landet.*

1154 *Mindretallet mener et gründerstipend vil senke terskelen for etablering der*
1155 *kapitaltilgangen er svakere, og dermed utløse mer samlet verdiskaping.*

1156 *Dette handler også om arbeidsplasser: Norge trenger flere jobber i hele landet, og*
1157 *gründere er en nøkkel til å skape dem. Skal vi sikre vekst, bosetting og tilgang på*
1158 *arbeidskraft, må det også være mulig å lykkes utenfor Stor-Oslo.*

1159

1160 Dissens 9B: Linje 377 **Dissens 10B Sjur (Nytt punkt): Innføre et gründerstipend for de som**
1161 **starter opp bedrift.**

1162

1163 **Flertallets begrunnelse:** *Et gründerstipend er et lite målrettet tiltak for å bidra til*
1164 *vekst i økonomien. Fellesskapets midler er et knapphetsgode som bør brukes*

1165 *fornuftig, og målrettede tiltak vil være mer effektive enn generelle stipender. Vi har*
1166 *allerede Innovasjon Norge, som skal bidra til at flere tør å starte sin egen bedrift.*

1167

1168 **Mindretallets begrunnelse:** Å starte bedrift innebærer stor risiko for den enkelte
1169 gründer. De fleste selskaper er oppstartsselskaper er konkurs innen fem år. Man vet
1170 ganske mye om alle bedriftene som blir startet, men kunnskapen om alle bedriftene
1171 som aldri ble noe av er begrenset. Et gründerstipend er et egnet virkemiddel for å
1172 avlaste risikoen ved å starte noe nytt, og bør prøves ut i hele landet uten geografisk
1173 forskjellsbehandling.

1174

1175

1176 Dissens 10: Linje 621 **Dissens 11 Sjur og Antonio: Stryk punktet.**

1177

1178 **Flertallets begrunnelse:** *Vi ønsker at det skal bli enklere å kjøpe sin første bolig. Ved*
1179 *kjøp av de aller fleste boliger i Norge må man betale 2,5% av salgssummen i en statlig*
1180 *avgift. Ved å frita førstegangskjøpere fra denne avgiften vil det være litt lettere å få*
1181 *unge inn på boligmarkedet, samt sørge for at prisveksten tilfaller førstegangskjøpere*
1182 *og ikke utleier.*

1183

1184 **Mindretallets begrunnelse:** Å frita førstegangskjøpere løser ingenting. Fritaket
1185 bakes inn i boligprisene. Når alle førstegangskjøpere slipper avgiften, kan alle
1186 førstegangskjøpere by mer, og selgere ta mer betalt. Gevinsten vil i stor grad
1187 tilfalle selger, ikke kjøper. Samtidig skaper fritaket urimelige skjevheter. En
1188 nyskilt aleneforsørger som må kjøpe ny bolig etter samlivsbrudd betaler full
1189 avgift. En førstegangskjøper med rik familie i ryggen slipper. Det er vanskelig å
1190 forsvare. Dokumentavgiften bør gjelde likt for alle.

1191